

13. LÉPÉS

Szavak

αργώ *késik*
βοηθάω (+ tárgyaset) *segít vkinek*
βραδινό (το) *vacsora*
βρέχει *esik az eső*
γαρίδα (η) *garnéla*
γάτα (η) *macska*
δέμα (το) *csomag*
δοκιμάζω *kipróbál, felpróbál,*
megkóstol
δουλειά (η) *munkahely*
ενοχλώ *zavar*
εξηγώ *megmagyaráz*
έρχομαι *jön*
ερωτευμένος-η-ο (+ με) *szerelmes*
vkibe
ευτυχώς *szerencsére*
ηλίαση (η) *napszúrás*
ίσως *talán*
ίωση (η, tsz. -εις) *vírusos fertőzés*
και άλλος-η-ο *még (több)*
καλαμάρι (το) *tintahal*
κοιμάμαι *alszik*
κρίμα *kár*
λειτουργώ *működik*
λυπάμαι *sajnál*
μάννα (η) *anya*
μεσημεριανό (το) *ebéd*
μπορεί *lehet*
μύδι (το) *kagyló*
νοιάζω *érdekel*
ντρέπομαι *szégyenlősködik,*
(el)szégyelli magát
ομπρέλα (η) *ernyő*
παθαίνω *baja esik, (el)szenved,*
(betegséget) kap
παιρνω τηλέφωνο (+ tárgyaset)
telefonál vkinek

παρά (kötdszó) *mint*
παραγγέλνω *rendel*
παραδοσιακός-ή-ό *hagyományos*
πατάτα (η) *burgonya*
πιστεύω *hisz (+ σε) vmiben;*
(+ tárgyaset) vkinek
ποτάμι (το) *folyó*
προλαβαίνω *elér, (időben) sikerül*
προτείνω *ajánl*
προτιμώ *előnyben részesít, preferál,*
jobban szeret, inkább választ
πρωθυπουργός (ο/η)
miniszterelnök
ροζ *rózsaszín*
σερβιτόρος (ο) *pincér*
σκυλί (το) *kutya*
σοκ (το) *sokk*
στέλνω *küld*
στομάχι (το) *gyomor, has*
συγχωρώ (+ tárgyaset) *megbocsát*
vkinek
συμβουλή (η) *tanács*
σουστήνω *bemutat*
σχεδιάζω *tervez*
τα έχω (+ με) *jár vkivel*
ταχυδρόμος (ο) *postás*
τιμή (η) *ár*
τόσος-η-ο *annyi*
τουριστικό γραφείο (το) *utazási*
iroda
φαίνομαι (+ alanyaset) *látszik,*
tűnik vmilyennek
χαίρομαι *örül*
χάνω *elveszít, lekésik vmit*
χιονίζει *esik a hó*
χορταίνω *jóllakik*

13.1. RENDHAGYÓ IGÉK

Bővítsük a rendhagyó igék táborát az alábbi igékkel:

Folyamatos jelen	Beálló jelen	Beálló múlt	Jelentés
προτείνω παθαίνω	προτείνω (πάθω)	πρότεινα έπαθα	javasol baja esik, (el)szenved, betegséget kap
προλαβαίνω χορταίνω στέλνω παραγγέλνω vagy παραγγέλλω	(προλάβω) (χορτάσω) (στείλω) (παραγγείλω)	πρόλαβα χόρτασα έστειλα παραγγείλα v. παρήγγειλα	elér, időben sikerül jóllakik küld rendel

Περίοδος

Στο τουριστικό γραφείο μου **πρότειναν** να πάω στην Αυστρία, εγώ όμως **προτιμώ*** να κάνω ηλιοθεραπεία στην θάλασσα **παρά*** να κάνω ορειβασία. → Az utazási irodában azt javasolták, hogy menjek Ausztriába, de én jobban szeretek a tengernél napozni, mint hegyet mászni.

Τι έπαθες; → Mi történt veled? (Milyen bajod esett?)

Έπαθα ίωση. → Vírusos fertőzést kaptam.

Πάμε γρήγορα για να **προλάβουμε** το τρένο! → Menjünk gyorsan, hogy elérjük a vonatot!

Όλη την ημέρα έτρεχα, και δεν **πρόλαβα** να φτιάξω βραδινό. → Egész nap rohantam, így aztán nem jutott rá időm, hogy vacsorát készítsek.

Χόρτασες ή να σου βάλω **και άλλο**; → Jóllaktál vagy tegyek még?

Πώς μπορώ να **στείλω** αυτή την κάρτα στην Ουγγαρία; → Hogy tudom elküldeni ezt a képeslapot Magyarországra?

Θέλω να **παραγγείλω** μια μερίδα μύδια. → Szeretnék rendelni egy adag kagylót.

13.1. Fordítás görögri magyarra

Ο Γιάννης μου **πρότεινε** να μην κάνω τίποτα. → **Janisz azt javasolta, hogy ne csináljak semmit.**

Από την πολλή ηλιοθεραπεία **πάθαμε** ηλιαση. → **A sok napozástól napszúrást kaptunk.**

13.1.* A **προτιμώ (να)** jelentése *preferál, előnyben részesít, jobban szeret, inkább választ*, amely tagmondatok összehasonlításánál leggyakrabban a **παρά (να)** összetett kötőszóval fordul elő. Használatakor ügyelni kell a hangsúly helyére, különben könnyen összetéveszthető a **προτείνω (ajánl, javasol)** igével:

Μου είπαν να πάρω το μπλε, εγώ όμως **προτίμησα** το ροζ.

Προτιμώ να διαβάζω βιβλία **παρά** να βλέπω τηλεόραση.

Προτιμώ να ακούω μουσική **παρά** να ακούω εσένα.

Προτιμώ την Θεσσαλονίκη από την Αθήνα.

Azt mondták, hogy a kéket vegyem meg, de én inkább a rózsaszínt választottam.

Jobban szeretek könyvet olvasni, mint tévét nézni.

Inkább zenét hallgatok, mintsem hogy téged hallgassalak.

Jobban szeretem / Inkább választom Thesszalonikit, mint Athént.

13.1.** Az **ακόμα**-hoz hasonlóan a **και άλλος-η-ο** jelentése *több, további értelemben még*. Az **ακόμα** és a **και άλλος-η-ο** között a különbség az, hogy az előbbi hangsúlyosabban fejezi ki az időbeliséget. Számnév és kérdő névmás előtt a **και** elmarad:

Θέλεις **και άλλη** σούπα;
Kérsz még (több) levest?

Έχεις **και άλλα** προβλήματα;
Van még (egyéb) gondod (is)?

Θέλεις να πεις **άλλη μία** μπύρα;
Akarsz inni még egy sört?

Τι άλλο κάνατε;
Mit csináltatok még?

Θέλεις **ακόμα** σούπα;
Kérsz még levest?

Έχεις **ακόμα** προβλήματα;
Vannak még (mindig) gondjaid?

Θέλεις να πεις **ακόμα** μία μπύρα;
Akarsz még inni egy sört?

Τι κάνατε **ακόμα**;
Mit csináltatok még?

Πρόλαβες το αεροπλάνο ή το έχασες; → *Elérted a repülőt vagy lekésted?*
 Είχα πολλή δουλειά. Δεν πρόλαβα ούτε να φάω. → *Sok dolgom volt. Még enni sem volt időm / sem sikerült.*
 Να σου φέρω άλλη μία πορτοκαλάδα; → *Hozzak neked még egy narancslét?*
 Προτιμώ να μη χορτάσω παρά να χαλάσω το στομάχι μου. → *Inkább ne lakjak jól, mintsem hogy elrontsam a gyomromat.*
 Μου στείλανε ένα δέμα από τη δουλειά μου. → *Küldtek egy csomagot a munkahelyemről.*
 Τι παραγγείλατε; → *Mit rendelt?*
 Παράγγειλε άλλες πέντε μπίρες! → *Rendelj még öt sört!*

13.1. Fordítás magyarról görög

A pincér javasolta, hogy kóstoljam meg a garnélát, de én jobban kedvelem a hagyományos ételeket.
 → *Ο σερβιτόρος μου πρότεινε να δοκιμάσω τη γαρίδα, αλλά εγώ προτιμώ τα παραδοσιακά φαγητά.*
A magas áráktól sokkot kaptam. → *Από τις ψηλές τιμές έπαθα σοκ.*
Reggel későn keltem és nem volt időm megenni a reggelimet. → *Το πρωί ξύπνησα αργά και δεν πρόλαβα να φάω το πρωινό μου.*
Jóllaktál? → *Χόρτασες;*
Küldd el nekem! → *Στείλ' το σε μένα!*
Majd én rendelek mindenkinek. → *Θα παραγγείλω εγώ για όλους.*
Rendelsz nekem még egy adagot? → *Θα μου παραγγείλεις και άλλη μία μερίδα;*

13.2. A KÖZVETLEN JÖVŐ

A **va + beálló jelen** alkalmas arra, hogy azzal a beszédben előrevetített, tehát a **közvetlen jövőben** megvalósuló cselekvést fejezzük ki néhány gyakran használt igével:

Να σου πω (κάτι).	<i>Mondok valamit.</i>
Να σε ρωτήσω (κάτι).	<i>Kérdezek valamit.</i>
Να σου δείξω πού μένω.	<i>Megmutatom, hol lakok.</i>
Να σου δώσω μία συμβουλή.	<i>Adok egy tanácsot.</i>
Να σου συστήσω τους φίλους μου.	<i>Bemutatom a barátaimat.</i>
Να στο εξηγήσω.	<i>Elmagyarázom.</i>

A fenti mondatoknál megfigyelhető, hogy az alany mindig 1., a közvetlen vagy közvetett tárgy pedig 2. személyben áll. A mondatok természetesen értelmezhetőek kérdésként vagy felszólításként is:
Mondok valamit. = *Mondjak valamit? Hadd mondjak valamit!*

13.2. Fordítás görögrol magyarra

Να σου πω κάτι. Δε με νοιάζει τι θα κάνεις. → *Mondok valamit. Nem érdekel, mit csinálsz.*
Να σας ρωτήσω. Περνάει από δω το λεωφορείο 22; → *Hadd kérdezzek valamit! Jár erre a 22-es busz?*
Να σας συστήσω το φίλο μου: ο Νίκος από τη Λαμία. → *Hadd mutassam be nektek a barátom: Nikosz Lamiából.*
Να σου δώσω μία συμβουλή. Μην κάνεις μπάνιο ποτέ στο ποτάμι! → *Adok neked egy tanácsot. Sose fürödj a folyóban!*
Να στο εξηγήσω εγώ! → *Majd én elmagyarázom!*

13.2. Fordítás magyarról görög

13.2.* στο = σου το

Kérdezek valamit. Igaz, hogy Nikossal jársz? → Na σε ρωτήσω κάτι. Είναι αλήθεια ότι τα έχεις με το Νίκο;

Mondok valamit. Tudom, hol voltál tegnap este. → Na σου πω κάτι. Ξέρω πού ήσουν χθες το βράδυ. Adok egy tanácsot. Máskor ne egyél muszakát kenyér nélkül! → Na σου δώσω μία συμβουλή. Άλλη φορά να μην τρως μουσακά χωρίς ψωμί!

Megmutatom, hol lakik a miniszterelnök. Ott. → Na σου δείξω πού μένει ο πρωθυπουργός. Εκεί.

13.3. A BIZONYOSSÁG KIFEJEZÉSE

A **θα** segédszó alkalmas jelen és múlt idejű **bizonyosság** kifejezésére is:

- Πού είναι η Μαρία;	- Hol van Maria?
- Ο Κώστας θα ξέρει .	- Kosztasz bizonyára tudja.
- Πού είναι ο Νίκος;	- Hol van Nikosz?
- Θα έφυγε .	- Valószínűleg elment.
- Πού είναι το ψωμί;	- Hol van a kenyér?
- Θα το έφαγε ο Γιάννης.	- Minden bizonnyal Janisz megette.
- Πήγε κανείς στο μάθημα;	- Bement valaki az órára?
- Η Μαρία θα πήγε .	- Maria bizonyára bement.

Θα έβλεπα τηλεόραση, γι' αυτό δεν σε είδα. *Valószínűleg tévét néztem, ezért nem láttalak.*

A **θα**-hoz hasonlóan, a bizonyosság kifejezhető még a **πρέπει να**-val is:

*Ο Κώστας **πρέπει να ξέρει**. Kosztasz bizonyára tudja.*

*Ο Νίκος **πρέπει να έφυγε**. Nikosz valószínűleg elment.*

***Πρέπει να έβλεπα** τηλεόραση, γι' αυτό δεν σε είδα. Valószínűleg tévét néztem, ezért nem láttalak.*

A fenti példamondatokból láthatjuk, hogy a bizonyosságot kifejező **θα**, illetve **πρέπει να** után állhatnak múlt idejű igék mind folyamatos, mind beálló igeszemléletben: **θα / πρέπει να έφυγε, θα / πρέπει να έβλεπα** τηλεόραση.

13.3. Fordítás görögrol magyarra

Δεν βλέπω την Ελένη. Θα έφυγε. → Nem látom Elenit. Bizonyára elment.

Ρώτα τον Βασίλη! Αυτός θα ξέρει. → Kérdezd meg Vasziliszt! Ő valószínűleg tudja.

Λείπουν πράγματά μου. Κάποιος πρέπει να ήταν εδώ. → Hiányoznak dolgaim. Valaki lehetett itt.

13.3. Fordítás magyarról görögre

Hol van a narancslém? Valaki megihatta. → Πού είναι η πορτοκαλάδα μου; Κάποιος θα την ήπιε.

Nem találok a könyvedet? Bizonyára az iskolában hagytad. → Δεν βρίσκεις το βιβλίο σου; Θα το άφησες στο σχολείο.

Van egy leveled. A postás nemrég járhatott itt. → Έχεις ένα γράμμα. Ο ταχυδρόμος πρέπει να πέρασε πριν από λίγο.

13.3.* Folyamatos és beálló igeszemléleten kívül előidejűséget kifejező igeszemlélet is követheti (erről lásd: 14.2.): *Ο Κώστας θα / πρέπει να έχει έρθει. Kosztasz valószínűleg már itthon van. Θα / Πρέπει να τον είχα δει. Bizonyára láttam már korábban.*

13.4. A HOGY KÖTŐSZÓ LEGGYAKORIBB GÖRÖG MEGFELELŐI

A **hog**y kötőszó leggyakoribb görög megfelelői:

1. Πως, ότι

A *πως* és *ότι* a *hog*y legjellemzőbb, elsősorban tárgyi és alanyi mellékmondatokban használt megfelelője:

Ξέρω **πως/ότι** έχεις δίκιο. → *Tudom, hogy igazad van.*
Μου είπαν **πως/ότι** με περιμένεις. → *Mondták, hogy vársz.*
Φαίνεται **ότι** είσαι Έλληνας. → *Látszik, hogy görög vagy.*

Fenti mondatoknál látható, hogy a görög nem tesz vesszőt a *πως* és *ότι* elé. Jegyezzük meg, hogy a vessző használata kevésbé kötött, mint a magyarban, gyakran a tagmondatok között sem találkozni vele. Ügyeljünk továbbá arra, hogy kérdő mellékmondatnál a kérdőszó előtt nem állhat *πως* vagy *ότι* kötőszó:

Ξέρω **πού** μένεις. → *Tudom, (hog*y) *hol* laksz.
Ξέρω **ποιος** έχει δίκιο. → *Tudom, (hog*y) *kinek* van igaza.
Ξέρεις **πώς** λειτουργεί αυτό το τηλέφωνο; → *Tudod, hogy(an) működik ez a telefon?*

2. Που

Érzelmi töltetű szavak, illetve kifejezések után a *hog*y legjellemzőbb megfelelője az itt kötőszóként használt *που*:

Συννώμη **που** δε σε γνώρισα. → *Bocsánat, hogy nem ismertelek meg.*
Με συγχωρείτε **που** άργησα. → *Elnézést kérek, hogy késtem.*
Ευτυχώς **που** είσαι και εσύ μαζί μου. → *Szerencse, hogy te is velem vagy.*
Καλά **που** έφερα ομπρέλα μαζί μου. → *Még jó, hogy magammal hoztam az ernyőt.*
Κρίμα **που** δεν πήγες στη συναυλία. → *Kár, hogy nem mentél el a koncertre.*
Χαίρομαι **που** σε βλέπω. → *Örülök, hogy látlak.*
Λυπάμαι** **που** δεν μπόρεσα να έρθω***. → *Sajnálom, hogy nem tudtam eljönni.*
Ντρέπομαι** **που** δεν μπορώ να απαντήσω. → *Szégyellem, hogy nem tudok válaszolni.*

A fenti példáknál a *που* okhatározói mellékmondatokat vezet be. Úgyszintén a *που* (vagy *ώστε*) vezet be a következményes mellékmondatokat is. Ilyenkor a főmondatban többnyire a *τόσο* (*annyira*) utalószóval találkozunk:

Έχω τόση δουλειά **που** (/ώστε) δεν έχω χρόνο για τίποτα. → *Olyan sok dolgom van, hogy nincs időm semmire.*
Είμαι τόσο κουρασμένος **που** σήμερα δε θα πάω πουθενά. → *Olyan fáradt vagyok, hogy ma nem megyek sehova.*

13.4.* A *πώς* itt nem kötőszó, hanem kérdőszó. Ezt jelzi a hangsúlyjel is.

13.4.** A szenvedő személyragú igék ragozásával a 16. leckétől foglalkozunk. Ezen igék folyamatos alakjainak ragozását (*κοιμάμαι, κοιμάσαι, κοιμάται alszom, alszol, alszik stb.*), valamint beálló alakjainak képzését (beálló jelen: *κοιμηθώ*, beálló múlt: *κοιμήθηκα*) ugyan még nem ismerjük, mégsem árt, ha tudjuk, hogy a beálló jelen és múlt személyragjai megegyeznek a cselekvő személyragú igékével:

Θέλω να κοιμηθώ.	Aludni akarok.
Πρέπει να κοιμηθείς.	Aludnod kell.
Κοιμήθηκα καλά.	Jól aludtam.
Πώς κοιμήθηκες;	Hogy aludtál?

13.4.*** A *ἵδη* görög megfelelője: *έρχομαι*. Beálló jelene: *έρθω*, beálló múltja: *ήρθα*, egyes szám 2. személyű felszólító módja: *έλα!*

Η Ελένη είναι τόσο όμορφη **που** είναι όλοι ερωτευμένοι μαζί**** της. → Eleni olyan szép, hogy mindenki szerelmes belé.

Ügyeljünk arra, hogy a **πού**-ra csak akkor kerül hangsúlyjel, ha az kérdőszó. Jelentése ilyenkor: *hol? hova?*

3. **Να + kötőμόδ**

A szándékot kifejező **θέλω να** után már tanultuk, hogy kötőμόδ következik, s a felszólításból érezzük is, hogy arról van szó. Arról is volt már szó, hogy a **céλhatározói mellékmondatokat** is a **να**, illetve kissé nyomatékosabban a **για να** vezet be:

Θέλω **να** διαβάζεις κάθε μέρα. → Azt akarom, hogy mindennap olvass.

Πάω στο μαγαζί **να** αγοράσω κάτι. → Megyek a boltba, hogy vegyek valamit.

Έφυγα πιο νωρίς **για να** προλάβω σίγουρα το τρένο. → Hamarabb indultam, hogy biztosan elérjem a vonatot.

Úgyszintén **να**-s szerkezetet használunk néhány olyan ige után is, amelyek magyarra fordításánál nem érezzük a felszólítást, s ez alapján a kötőμόδ szükségét sem:

Αποφάσισα να πάω το καλοκαίρι στην Ελλάδα. → Elhatároztam, hogy nyáron elmegyek Görögországba.

Σχεδιάζω να πάω το καλοκαίρι στην Ιταλία. → Azt tervezem, hogy nyáron elmegyek Olaszországba.

Ελπίζω να σε βρω στο σπίτι το βράδυ. → Remélem otthon találak este.

Δεν νομίζω να είναι ανοικτή η τράπεζα. → Nem hiszem, hogy nyitva van a bank.

Πιστεύω να μην κάνω λάθος (τέvedεκ). → Bízom benne, hogy nem tévedek.

Λες να βρέξει; → Azt mondd, hogy / Szerinted esni fog?

Μπορεί/Ίσως**** να μη χιονίσει. → Lehet, hogy / Talán nem fog havazni.

Μου φαίνεται να μην ξέρεις καλά ελληνικά. → Úgy tűnik, hogy nem tudsz jól görögül.

Σκέφτηκα***** (Arra gondoltam) να περάσω από το σπίτι σου. → Arra gondoltam, hogy beugrok hozzád.

Σου υποσχέθηκα***** (Megígértem) να μην κλάψω. → Megígértem, hogy nem fogok sírni.

Χαίρομαι***** να σε δω. → Örülök, hogy látlak.

13.4. Fordítás görögrol magyarra

Συγγνώμη που σας ενοχλώ, αλλά μου είπαν να σας τηλεφωνήσω τώρα. → *Elnézést, hogy zavarom, de azt mondták, hogy most telefonáljak önnek.*

13.4.**** A szerelmes vonzata a görögben **με**: *Είμαι ερωτευμένος με σένα / μαζί σου.* Szerelmes vagyok beléd. A **με** és az előljárószóként használt **μαζί (με)** között az a különbség, hogy ha azokat személyes névmás követi, akkor előbbi nyomatékot hordoz:

*Είμαι ερωτευμένος με σένα.
Είμαι ερωτευμένος μαζί σου.*

*Beléd vagyok szerelmes. (Nem másba.)
Szerelmes vagyok beléd.*

13.4.***** A **μπορεί** jelentése *lehet*. A **πρέπει**-hez hasonlóan, a mondat alanyától függetlenül mindig egyes szám 3. személyben – személytelenül szerkesztve – áll, s akárcsak bizonyosság kifejezésénél a **πρέπει**, múlt időben nem használatos, az utána álló ige viszont múlt idejű cselekvés kifejezésénél múlt időbe kerül. Ugyanígy viselkedik a **talán** jelentésű **ίσως (να)** is, azzal a különbséggel, hogy ott a **να** elhagyható:

- Θα είσαι στο σπίτι το απόγευμα;
- Μπορεί/Ίσως.

- Otthon leszel délután?
- *Lehet/Talán.*

Μπορεί να βρέξει.
Μπορεί να έβρεξε.
Ίσως να/θα βρέξει.
Ίσως (να) έβρεξε.

*Lehet, hogy esni fog.
Lehet, hogy esett.
Talán esni fog.
Talán esett.*

13.4.***** Szenvedő személyragú igék.

Καλά που είσαι εδώ! Χωρίς εσένα δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. → *Még jó, hogy itt vagy! Nélküled nem tudunk semmit csinálni.*

Λες να μην καταλαβαίνει ο Νίκος τίποτα; → *Azt mondod, hogy Nikosz nem ért semmit?*

Αγόρασα πολύ φωμί για να χορτάσουμε όλοι. → *Sok kenyeret vettem, hogy mindannyian jóllakjunk.*

Αποφάσισα να σου πω όλη την αλήθεια. → *Elhatároztam, hogy elmondom neked a teljes igazságot.*

Λυπάμαι που δε θέλεις να έρθεις (jöhni) μαζί μας. → *Sajnálom, hogy nem akarsz velünk jönni.*

Ευτυχώς που δε βρέχει. → *Szerencse, hogy nem esik.*

Εγώ δεν ξέρω πού μένει η Μαρία, αλλά η Ελένη θα ξέρει. → *Én nem tudom, hogy hol lakik Maria, de Eleni bizonyára tudja.*

Εγώ δεν αγόρασα αναψυκτικά, αλλά ο Νίκος πρέπει να πήρε. → *Én nem vettem üdítőket, de Nikosz minden bizonnyal vett.*

Μπορεί να μη μιλάω καλά ελληνικά, αλλά αυτά που είπες τα κατάλαβα. → *Lehet, hogy nem beszélek jól görögül, de azokat, amiket mondtál, megértettem.*

Τα ελληνικά είναι τόσο δύσκολα που πρέπει να διαβάζω όλη την ημέρα. → *A görög nyelv olyan nehéz, hogy egész nap tanulnom kell.*

Ελπίζω να μην είσαι πολύ κουρασμένη. → *Remélem, hogy nem vagy nagyon fáradt.*

Δεν νομίζω να με ξέρεις. → *Nem hiszem, hogy ismersz.*

Αυτό το σχολείο είναι τόσο μακριά που εκεί σίγουρα δε θα πηγαίνω. → *Ez az iskola olyan messze van, hogy oda biztosan nem fogok járni.*

Σχεδιάζω να αγοράσω καινούργιο αυτοκίνητο. → *Tervezem, hogy új autót veszek.*

Μπορεί να έχεις δίκιο εσύ. → *Lehet, hogy neked van igazad.*

13.4. Fordítás magyarról görögre

Remélem, hogy nem zavarlak. → *Ελπίζω να μη σε ενοχλώ.*

Tudom, hogy ki mondta azt, hogy ne gyere (να μην έρθεις) el hozzám. → *Ξέρω ποιος είπε να μην έρθεις στο σπίτι μου.*

Én nem tudom az igazat, de te bizonyára tudod. → *Εγώ δεν ξέρω την αλήθεια, αλλά εσύ πρέπει να ξέρεις.*

Arra gondoltam, hogy veszek valami finomat ebédre. → *Σκέφτηκα να πάρω κάτι νόστιμο για το μεσημεριανό.*

Szégyellem, hogy nem hívtalak fel telefonon. → *Ντρέπομαι που δε σε πήρα τηλέφωνο.*

Kár, hogy nem vagy itt. → *Κρίμα που δεν είσαι εδώ.*

Olyan sokáig dolgoztam, hogy nem sikerült beugranom hozzád. → *Δούλεψα μέχρι τόσο αργά που δεν πρόλαβα να περάσω από το σπίτι σου.*

Elhatároztam, hogy megtanulok angolul. → *Αποφάσισα να μάθω αγγλικά.*

Azt tervezem, hogy egy héten keresztül nem fogok tévét nézni. → *Σχεδιάζω να μη βλέπω τηλεόραση μία εβδομάδα.*

Lehet, hogy járt itt a postás. → *Μπορεί να πέρασε ο ταχυδρόμος.*

Azt mondod, hogy / Szerinted este havazni fog? → *Λες να χιονίσει το βράδυ;*

Megígértem neked, hogy segíteni fogok. → *Σου υποσχέθηκα να βοηθήσω.*

Sajnálom, hogy nem lehetsz velünk. → *Λυπάμαι που δεν μπορείς να είσαι μαζί μας.*

Nem tudod véletlenül, hogy hova tettem a könyvemet? → *Μήπως ξέρεις πού έβαλα το βιβλίο μου;*

Lehet, hogy nyáron elmegyünk Németországba. → *Το καλοκαίρι μπορεί να πάμε στη Γερμανία.*

13.5. MONDATRÉSZ NYOMATÉKOSÍTÁSA A TÁRGY MEGKETTŐZÉSÉVEL

Α személyes névmás hangsúlyos tárgy- és birtokos esetű alakjainak tárgyalásakor láthattuk, hogy ha azokat a rájuk vonatkozó gyenge alakokkal megkettőzzük, akkor a mondatban valamelyik szó – de sosem maga a névmás – enyhe nyomatékot kap:

Εμένα με λένε Νίκο.
(↔ *Εμένα* λένε Νίκο.)

Engem Nikosznak hívnak.
(↔ *Engem* hívnak Nikosznak.)

Εμένα μου άρσεσε.
(↔ *Εμένα* άρσεσε.)

Nekem tetszett.
(↔ *Nekem* tetszett.)

Ha tehát **a mondat közvetlen vagy közvetett tárgyát a rá vonatkozó személyes névmás gyenge alakjával megkettőzzük**, akkor valamelyik mondatrész – de sosem maga a megkettőzött tárgy – enyhe nyomatékot kap:

*Τη Μαρία την είδες; → Λάτταδ Mariát?
Τον καφέ σου τον ήπιες; → Α κάνέδατ megittad?
Τις φίλες σου τις έφερες μαζί σου; → Magaddal hoztad a barátnőidet?
Του Γιάννη του είπες να φέρει μαζί του λεφτά; → Mondtad Janisznak, hogy hozzon magával pénzt?*

A gyenge személyes névmás a vonatkoztatott szó elé is kerülhet:

Τη Μαρία την είδες; = Την είδες τη Μαρία;

Ha a közvetlen vagy közvetett tárgyat szeretnénk nyomatékosítani, akkor azt a mondat elejére hozzuk:

*Τη Μαρία είδες, όχι την Ελένη; → Mariát láttad, nem Elenit?
Του Γιάννη είπες να φέρει λεφτά, όχι του Κώστα; → Janisznak mondtad, hogy hozzon pénzt, nem Kosztasznak?*

Természetesen azt a kérdést, hogy *Λάτταδ-ε Mariát?*, a tárgy kiemelése nélkül is fordíthatjuk: *Είδες τη Μαρία;* A tárgy megkettőzése ezzel szemben a beszédnek több színt és élénkséget ad.

13.5. Fordítás görögrol magyarra

*Την σούπα γιατί δεν την έφαγες; → A levest miért nem etted meg?
Γιατί δεν το διάβασες το βιβλίο; → Miért nem olvastad el a könyvet?
Της είπες της Μαρίας να μη μας περιμένει; → Megmondtad Mariának, hogy ne várjon meg minket?
Τζατζίκι έφτιαξες, όχι χωριάτικη σαλάτα; → Tzatzikit készítettél, nem görögsalátát?
Ο άντρας μου τη χωριάτικη την φτιάχνει πολύ ωραία. → A férjem a görögsalátát nagyon jól készíti.
Δεν ξέρω γιατί, αλλά εμένα μου αρέσουν οι Ελληνίδες. → Nem tudom miért, de nekem tetszenek a görög nők.*

13.5. Fordítás magyarról görögre

*Nikoszt mindennap látom. → Το Νίκο τον βλέπω κάθε μέρα.
A nagymamádat miért nem hoztad el? → Τη γιαγιά σου γιατί δεν την έφερες μαζί σου;
Te szereted a focit? → Εσένα σου αρέσει το ποδόσφαιρο;
Engem Kosztasznak hívnak. Téged hogy hívnak? → Εμένα με λένε Κώστα. Εσένα πώς σε λένε;
A könyveidet miért hagytad otthon? → Τα βιβλία σου γιατί τα άφησες στο σπίτι;
A kávéτ hogy iszod? → Τον καφέ πώς τον πίνεις;*

13.6. KICSINYÍTÉS

A sok **kicsinyítőképző** közül a három leggyakoribb a főleg semlegesnemű főneveket kicsinyítő **-άκι**, valamint a nőnemű főneveket kicsinyítő **-ούλα** és **-ίτσα**:

αγόρι → <u>αγοράκι</u>	kisfiú
κορίτσι → <u>κοριτσάκι</u>	kislány
σκυλί → <u>σκυλάκι</u>	kutyus
γάτα → <u>γατάκι</u>	cicus
γάτα → <u>γατούλα</u>	cicus

μάννα → μανούλα anyuci
κοπέλα → κοπελίτσα leányka

A kicsinyítés a görögöknél nem pusztán nyelvi, de mentalitásbeli kérdés is, hiszen a fenti képzők nemcsak kicsinyíteni képesek a dolgokat, de egyfajta **lelki kötődést**, bensőséges viszonyt is ki tudnak fejezni irántuk. Az alábbi példákat a gasztronómia területéről vesszük, s nem véletlenül: aki evett már görögökkel egy társaságban, az tudja, hogy még a legkomolyabb férfi is úgy becézget egyes ételeket és italokat, mintha a szeretett kisunokáját szólíthatná. Mivel a magyarban ez kevésbé szokás, magyarra fordításnál általában nem célszerű feltüntetni:

ψωμί → <u>ψωμάκι</u>	kenyér
νερό → <u>νεράκι</u>	víz
χταπόδι → <u>χταποδάκι</u>	polip
καλαμάρι → <u>καλαμαράκι</u>	tintahal
κρέας → <u>κρεατάκι</u>	hús
καφές → <u>καφεδάκι</u>	kávéné
σαλάτα → <u>σαλατούλα</u>	saláta
πατάτα → <u>πατατούλα</u>	krumpli
μπίρα → <u>μπιρίτσα</u>	sör

13.6. Fordítás görög-ről magyarra

Να σου βάλω και άλλο λίγο κρεατάκι; → *Tegyek még egy kis húst?*
Πάμε να πιούμε ένα καφεδάκι! → *Menjünk, igyunk meg egy kávé!*
Σ' αρέσει το χταποδάκι ψητό; → *Szereted a sült polipot?*
Φέρτε λίγο νεράκι, σας παρακαλώ! → *Hozzon egy kis vizet, kérem!*
Θα μου φέρετε και άλλο λίγο ψωμάκι; → *Hozna még egy kis kenyeret?*

13.6. Fordítás magyarról görögre

Kérsz egy kis sört? → *Θέλεις λίγη μπιρίτσα;*
Egyél egy kis krumplit! → *Φάε λίγες πατατούλες!*
Menjünk, nehogy kihűljön a kávé! → *Μάμε να μην κρυώσει το καφεδάκι!*
Έν egy salátát kérek. → *Εγώ θέλω μία σαλατούλα.*
Szereted a tintahalat? → *Σου αρέσουν τα καλαμαράκια;*